

den andens Stilling. Dersom vi tænke os — vi have jo med Erfaringens Vidnesbyrd for Dje Lov til at tænke os det — at der virkelig oprandt en Tid for danske Ejendomme, som nogenlunde lignede den, vi have gennemgaaet i selve dette Aarhundrede, og dette indtraf paa et Tidspunkt, hvor Staten blev nødsaget til at gøre Brug af sin Kredit og havde Brug for den i betydeligt Omfang, vilde det være en sand Kalamitet og vilde stille os overmaade vanskelig. Og omvendt kunde det være, at alene en Statskalamitet vilde kunne blive ret skæbnesvanger for Grundejerne her i Landet, naar disse netop for Bevidstheden vare blevne knyttede saaledes sammen med Statskreditte, som det dog umiddelbart sker gennem Statsgarantien. Men dertil kommer, at det, som man vil naa ved Statsgarantien, efter min Mening vil kunne naas ad en anden Vej, i alt Fald i det væsentlige, og i alt Fald saaledes, at man bliver fri for de Kalamiteter, som jeg her har nævnt, og hvis Mulighed man ganske sikkert ikke tør benægte. Det er jo nemlig oftere blevet gjort gældende, at hvad der hindrer de danske Kreditforeningsobligationer fra at trænge ind paa det fremmede Marked, er deres uensartede Karakter, de mange Foreninger og de mange Serier, og at der er saa mange Obligationer af forskelligt Udseende. Her vilde der ganske sikkert kunne naas meget, naar Foreningerne indbyrdes forenede sig om et Fællesskab, en vis Ensartethed med Hensyn til de Obligationer, de udstedte, og naar disse Obligationer kom ind paa det engelske Marked i større Mængde — thi ogsaa dette kræves, for at det fremmede Marked skal bryde sig om dem — i samme Form og Udseende og i saa stor Mængde, at Markedet virkelig brød sig om dem. Men naar nu hver enkelt Kreditforening udsender Obligationer til et Beløb af nogle saa Hundrede Tusinde — i alt Fald i engelske Penge er det maaste kun Hundrede Tusinde — saa kunne de ikke tiltrække sig nogen synderlig Opmærksomhed, saa vilde de ikke blive nogen synderlig søgt Vare. Det vilde i mange Maader være en hensigtsmæssig og sikker Vej at gaa, at tilvejebringe en saadan Sammenslutning eller Forening mellem Kreditforeningerne, at de derved naaede et ensartet Objekt, som paa det fremmede Marked kunde tiltrække sig Opmærksomhed, og jeg tror, at Obligationerne ad denne Vej fuldt saa sikkert og godt som gennem Statsgarantien vilde naa en bedre Pris.

Jeg kommer nu ind paa et andet Spørgsmaal, som jeg blot i Forbigaaende skal berøre, jeg ønsker ikke at dvæle derved. Naar man nu som et vigtig-

tigt Punkt vil fremhæve, at der ad denne Vej bringes fremmed Kapital ind i Landet, og at der derved vil trænges dansk Kapital bort fra de Anbringelser, den hidtil har været vant til at søge, og at den derved bliver mere disponibel for sekundære Laan, Driftslaan og deslige, saa tror jeg, at man her maaste ogsaa befinde sig i en Illusion og i alt Fald over for en Fare. Jeg har selv peget paa den Betydning, det kan have at knytte saadanne Forbindelser, og den Betydning, det kan have, at det fremmede Marked staar os aabent, og at der kan komme fremmed Kapital ind i Landet paa et Tidspunkt, hvor man har Brug derfor; men jeg betragter det ikke i og for sig som heldigt, at man under rolige, normale Forhold, ja endog saa under Forhold, hvor der er Kapitalrigdom til Stede, i noget stort Omfang skal ty til det udenlandske Kapitalmarked. Thi hvad vil Følgen blive? Det turde være, at Følgen nærmest vilde blive den, at den danske Kapital, som hidtil har været bragt i 1ste Prioriteter i Kreditforeninger, saa vilde læste sig over helt anden Anbringelse af maaste daarligere Sikkerhed. Jeg tror, at man vil se, hvad man har set saa tit ved Rentenedsættelser og Konverteringer af Kapitaler, naar Kapitalen har mistet den sikre Anbringelse, som den hidtil har haft, at Kapitalisterne, for at opnaa den Rente, som de anse for passende, eller i alt Fald den Rente, som den enkelte anser for en nødvendig Indtægt for sig, netop læste deres Kapitaler over paa det udenlandske Marked og ind i mere eller mindre tvivlsomme og usikre Anbringelser, men som give en forholdsvis høj Rente, saa længe det varer. Det er jo notorisk, at i Tyskland ere meget betydelige Kapitaler gaaede tabte for Landet paa denne Maade ved den sidste Rentekonvertering. Man har beregnet Tabet, som naturligvis altid lader sig ombisputere, til adskillige Hundrede Millioner. Det er ogsaa denne Fare, som man skal have lidt for Dje.

Til Slutning kan jeg ikke undlade at rejse følgende Spørgsmaal: Hvem er det, der skal give Garantien? Det er Staten. Ja, men naar først alle Grundejere have givet solidarisk Garanti for hinanden, og der saa skal blive Tale om det Plus, som yderligere skal komme til, saa kan det kun være derved, at det kommer fra dem, som ikke ere Grundejere, som ikke ere Medlemmer af disse Kreditforeninger. Det vil med andre Ord sige, at det er de ikke-besiddende, som skulle kautionere for de besiddende; det er den næringsdrivende Medbestand, det er Arbejderne, som skulle paataage sig en Forpligtelse til eventuelt, om det skulde